

Η ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Α'. ΙΑΠΩΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

1. 'Η ἀρχαιοτέρα 'Ιαπωνική ποίησις.

ΧΥΝΤΟΜΩΣ, ἰδοὺ τίνι τρόπῳ ἐκφράζεται, περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς 'Ιαπωνικῆς ποιήσεως ὁ συγγραφεὺς τῆς «Μεγάλης 'Ιαπωνικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας». Τὰ χρονικά τῆς 'Ιαπωνίας, ἐπιγραφόμενα ΝΙΗΠΙΟΝ-ΚΙ λέγουσιν: 'Η θεὰ

Ἰ-ζα-ναμι-νο Μικότο ἀνέκραξε πρώτη.

— Τί χαρὰ νὰ συναντήσω ἕνα νέον τόσον εὐμορφον!

Τὸ ἄρρεν πνεῦμα δυσηρεστήθη καὶ εἶπεν:

— Ἐγὼ εἶμαι τὸ ἀρσενικό, καὶ εἰς ἐμὲ στέκει νὰ 'μιλῶ πρῶτο. Πῶς γίνεται, ἀπεναντίας, μία γυνὴ νὰ τολμᾷ νὰ 'μιλῇ πρώτη; Αὐτὸ δὲν ἐννοεῖται.

Τότε ἀπεφάσισαν νὰ περιστραφῶσι γύρωθεν ὀρειχαλκίνης στήλης· ἀκολούθως τὰ δύο πνεύματα συνηντήθησαν ἐκ νέου· τὴν φεραν ταύτην ὠμίλησε πρῶτον τὸ ἄρρεν πνεῦμα ΙΖΑ-ΝΑΓΚΙ-ΝΟ-ΜΙΚΟΤΟ:

— Τί χαρὰ νὰ συναντήσω μία νέα τόσον εὐμορφη!

Τελευταία ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς 'ιαπωνικῆς ποιήσεως (4).

2. 'Αρχαία 'Ιαπωνικὴ νυκτιφῶδία (2).

'Ο Καμι-Γιατσι-Χόης, θέλων νὰ λάβῃ ὡς

γυναῖκα τοῦ τὴν Νουνακάβα Χιμέ τοῦ Κοσι-νο-καίμι, ἐξεκίνησεν εἰς περιοδείαν, φθὰς δὲ εἰς τὸν οἶκον τῆς Νουνακάβα Χιμέ, ἤρχισεν ἄδων αὐτῶ:

«'Ο σεπτὸς Κάμι, ποῦ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς χιλιάδες τὰ κοντάρια ἔλαβε τὸ ὄνομα Γιατσι-Χόκο, ἀφ' οὗ ματαίως ἐζήτησε εἰς ὅλο τὸ κράτος τῶν πολλῶν νησιῶν μία νέα γιὰ σύζυγο, ἄκουσε τέλος πάντων πῶς μακρυὰ-μακρυὰ ἀπὸ τῆ διαμενῆ του, εἰς τὴ χώρα τοῦ Κόσι, ὑπῆρχε μία γνωστικὴ γυναῖκα· ἄκουσε τέλος πάντων ὅτι ἐκεῖ ὑπῆρχε μία εὐμορφη γυναῖκα. Λοιπόν, γιὰ νὰ ἐνωθῇ με αὐτήν, ἰδοὺ τὸν ἐδῶ· γιὰ νὰ ἐνωθῇ με αὐτήν, ἰδοὺ τῆς ὁμιλεῖ. 'Αλλ' ἐν τούτοις ἐγὼ δὲν ἔλυσα ἀκόμη τὸν ζωστήρα τοῦ σπαθιοῦ μου, δὲν ἐξεκοίμωσα τὸν μανδύαν μου στέκω ἐδῶ ὀρθίος, κόρη, διὰ νὰ σπρώξω τὸ τριζάμενον φύλλο τῆς θύρας σου· στέκω ἐδῶ ὀρθίος, διὰ νὰ τὸ σύρω· καὶ ἐν τούτοις, ἐνῶ ἀκόμη ἐπάνω εἰς τὸ σκοτεινὸ βουνὸ ὁ μποῦφος ὁ παραπονιάρης στεναίνει, ὁ φιλήρημος φασιανὸς τώρα πλέον κλώζει, ὁ ἡμερος πετεινὸς τώρα πλέον τραγουδεῖ. Ὠϊμέ! Ὠϊμέ! αὐτὰ τὰ πτηνὰ τώρα πλέον τραγουδοῦν. Ὠ, βασανιάτέ μου, στραγγαλίσάτέ μου ἐκεῖνα τὰ πτηνὰ!»

Τότε ἡ Νουνακάβα Χιμέ, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, ἔσωθεν εἶπεν ἄδουσα:

«Σεπτὸ Κάμι, ποῦ ἀπὸ ταῖς πολλαῖς χιλιάδες τὰ κοντάρια ἔλαβες τὸ ὄνομα Γιατσι Χόκο, ἐγὼ εἶμαι μία κόρη ἀδύνατη ὡς χορταριοῦ κλωστή· εἰς τρόπον, ποῦ ἐδῶ μέσ' στὸ στήθός μου

1) Léon de Rosny Anthologie Japonai e. Paris, Mai sonneuve, 1871.

2) Ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Θρόλου τοῦ Γιασογκαμικὴν Καμικότο, ἐν τῷ Διηγήματι τῶν ἀρχαίων γεγονότων.

αίσθάνομαι τώρα ένα θόρυβον ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον ποῦ κάμνει πλῆθος πτηνῶν, ὅταν κακκαρίζουν κάτω εἰς τὸν γυαλὸ ἢ ἔς τὴν ἀμμουδιά. "Ω, ναί, τώρα δὲν αἰσθάνομαι παρὰ ἓνα θόρυβον ὅμοιον μὲ ἐκεῖνον ποῦ κάμνει ἓνα πλῆθος πτηνῶν. Θὰ ἔλθῃ στιγμή ποῦ ἡ καρδιά θὰ γαληνίξῃ πάλι. Πρὶν ἐκείνης τῆς στιγμῆς, φεῦ μὴν ἀποθάνῃς! "Ομοιον μὲ μηνυτήν, ποῦ ταχὺς πετᾷ καὶ τρέχει τὸν ἀέρα, ἄς πορευθῇ, ταξιδεύοντας τὸν κόσμον, εἰς τοὺς μεταγενεστέρους αὐτοῦ μου τῆς ἀγάπης τὸ τραγοῦδι».

Καὶ ἔπειτα ὑπέλαβεν ἄδουσα.

«Ἐὰν ὁ ἥλιος εἶχε κρυφθῇ πίσω ἀπὸ τὰ γαλανόχρωμα βουνά, καὶ ἡ νύκτα ἦτον σκοτεινὴ καθὼς τὰ βατόμουρα, ἐγὼ θὰ ἔβγαινα βέβαια νὰ σὲ συναπαντήσω, καὶ σύ, χαμογελώντας καὶ ἀστράπτοντας, ἴσ' ἂν τὸν ἥλιο ποῦ προβαίνει, ἐδῶ θὰ ἐρχόσουν. Μὲ τὰ λευκά σου χέρια σ' ἄν ξάρτια τοῦ αἰλάντου θὰ ἔσφιγγες εἰς τὸ δικό σου τὸ στήθος μου, ποῦ εἶνε ἀπαλὸ καὶ λευκὸ ἴσ' ἂν τὸν ἀφρὸ ἢ τὸ χρίνι καὶ ἐνῶ σὺ ἀπαλὰ θὰ τὰ χαϊδεύῃς καὶ ξαναχαϊδεύῃς, ἐμεῖς θὰ μένωμε σφικτά, σφικτά δεμένι. Καὶ ἔπειτα μὲ τὸ ἓνα χεῖρ ἐπάνω εἰς τ' ἄλλο κάμνοντες καὶ οἱ δύο προσεφάλη, ἀναπαυτικὰ τὰ μέλη ἔχοντες ἐξαπλωμένα, θὰ κοιμηθῶμεν ἡσυχυ. Ἀλλὰ, φεῦ, ἄς μὴ σοῦ φθάσῃ ὅτι μοῦ εἶπες πῶς μ' ἀγαπᾷς! Καὶ ἄς γίνῃ ἡ παραβολὴ τοῦ σεπτοῦ Κάμι-Γιάτσι-Χόκο αὐτοῦ μου τῆς ἀγάπης τὸ τραγοῦδι.

3. Χα-ουιὰ ἢ δημοτικὰ ἱαπωνικὰ τραγοῦδια (1).

— Φθάνει νὰ ζήσωμε μαζύ, καὶ δὲν θὰ μοῦ εἶνε καθόλου βαρὺ νὰ κατεκλῆσω μία πτωχὴ καλύβη εἰς τὸ βάθος μιᾶς καϊλάδος, νὰ κόπτω τὸ χόρτον, νὰ γνέθω μὲ τὴ ρόκα, νὰ πλύνω τὰ πανικὰ εἰς τὸ ρυάκι τοῦ μικροῦ λαγκαδιοῦ καὶ νὰ ράβω.

— Ἄν καὶ δὲν εἰμπορῶ νὰ ἰδῶ τὸ πρόσωπό του, ἀνάμεσα εἰς τὰ σανίδια τοῦ καφασιοῦ τοῦ πλοίου, ποῦ φθάνει, τὰ τρία φύλλα τῆς βαλανιδιάς τοῦ στέμματος τοῦ ἐντυπωμένου εἰς τὸν μανθῦν του, θὰ σύρουν χωρὶς ἀμφιβολίαν τὴν προσοχήν μου. Καὶ ὅμως, ἐάν, κρίζοντάς τον, ἀπατηθῶ, τί θ' ἀπογίνω; Καὶ ἡμία καὶ ἡἄλλη ὑπέθεσις μὲ τρομάζει. Ἀσυμῆ, πόσον εἶνε τὸ στήθος μου ταραγμένον!

— Ἐξυπνῶ τυχαίως, ἐνόσφ οἱ κόρακες, εἰς τὴν λάμψιν τῆς σελήνης, τὴν νύκτα κρῶζουν καταρῶμε τὰ Πνεύματα, προφέροντας λόγους μωρούς, τοὺς ὁποίους μοῦ ὑπαγορεύει ἡ ἀδημονία νὰ τὸν ἀνταμώσω. Εἶνε τάχα αὐτό, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς νευροπαθείας μου; Ἄ, μόνον μὲ τὸ κρασί εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποφέρῃ τὸ βάρος τῆς ἀθλίας αὐτῆς ζωῆς!

1) Ἐκαστον ἄσμα εἶνε μιᾶς μόνῃς στροφῆς.

4. Σινικο-ἱαπωνικὰ δημοτικὰ τραγοῦδια.

"Ανθος ἢ κόρη.

Ἄφ' ὅπου ἀπέρασεν ἡ νύκτα, τὸ ἄνθος τῆς βροχίνης ἐβράχην ἀπὸ τὴν βροχήν. Εἰς τὸ βασιλεῦμα τοῦ ἡλίου ἡ εὐμορφὴ κόρη σηκώνεται καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της. Συνάξει ἓνα ἄνθος καὶ στέκει ἐμπρὸς εἰς τὸν ἰδίον της καθρέπτη διὰ νὰ φιλονεικήσῃ λαμπρότητα μὲ αὐτό. Ἐρωτᾷ ἓνα παλληκᾶρι: Ποῖος θριαμβεῖ κατὰ τὴν ὀραϊότητα μεταξὺ τοῦ ἄνθους καὶ τῆς κόρης; Ἀπαντᾷ τὸ παλληκᾶρι: Ἀσύγκριτη εἶνε ἡ ὀραϊότης τοῦ ἄνθους. Ἡ κόρη, ἀκούοντας αὐτὰ τὰ λόγια, πεισμῶνι τρίζει τὸ ἄνθος ἀνάμεσα εἰς τὰ χέρια της καὶ τὸ ρίπτει εἰς τὰ πεδᾶρια τοῦ νέου. Ἐγὼ δὲν πιστεύω (λέγει αὐτῇ) ὅτι τὸ νεκρὸ ἄνθος εἰμπορεῖ ν' ἀξίξῃ κανένα πρόσωπο ζωντανό. Ὅμως, κύριε, ἐάν σεῖς ἀκόμη ἐκτιμᾷτε τὴν ὀραϊότητα τοῦ ἄνθους, σᾶς προσκαλῶ νὰ τὸ πάρετε αὐτὴ τὴ νύκτα μαζί σας.

Ἡ προσκλησις. (1)

Τὸ πρῶτο ἄνθος τῆς δαμασκηνιάς τοῦ νησιοῦ τῆς Κιουσίου αὐτῇ τὴ νύκτα, κύριε, θ' ἀνοίξῃ διὰ σᾶς. ἴσ' ἂν θέλετε νὰ γνωρίσετε ὅλα τὰ προτερήματα αὐτοῦ τοῦ ἄνθους, ἐλάτε, τραγοῦδώντας εἰς τὸ φεγγάρι, τὴν ὥρᾴ τῆς τρίτης ὁλονυκτίας.

5.

Στροφαὶ ἀπαγγελλόμεναι ὑπὸ τῶν δύο συζύγων διὰ τὴν οἰκιακὴν ἐορτὴν τῶν ὁρασμάτων τῶν ἐκτεθειμένων τὴν ἐβδόμην ἡμέραν τῆς ἐβδόμης σελήνης (2).

Ἀφ' ὅτου ἄρχισαν νὰ πνέουν οἱ δροσεροὶ ἄγγελοι τοῦ φθινοπώρου, δὲν ἀπέρασεν ἡμέρα χωρὶς νὰ ἔλθω νὰ σὲ περιμείνω, ἀγάπη μου, ἐδῶ εἰς τὴν ἀμμουδιά αὐτοῦ τοῦ ἀμεταβλήτου Ποταμοῦ τοῦ αἰωνίου οὐρανοῦ.

Ὄ, βαρκάρη, ποῦ στέκεσαι ἐδῶ εἰς τὴν ἀμμουδιά αὐτοῦ τοῦ ἀμεταβλήτου Ποταμοῦ τοῦ αἰωνίου οὐρανοῦ, ὅταν ἡ ἀγάπη μου ἀπεράσῃ πάνω ἀπ' αὐτὴ τὴν ὄχθη, κρύψε τὸ κουπί, σὲ παρακαλῶ.

Ἄφ' οὗ εἰς σὲ μόνη, εἰς σὲ μόνη ἀγάπη μου, ἓνα ὁλόκληρο χρόνον ἔχοντας εἰς τὸν στοχασμό μου, αὐτὴ τὴ μοναχὴ βραδεὶά ἀξιώθηκα νὰ σὲ

1) Τὸ βραχὺ τοῦτο ἄσμα, δημοικώτατον ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἀποδίδεται εἰς μίαν ἐταιρὰν τῆς Ναγκαοάκι. — Ἐν Ἰαπωνίᾳ, καθὼς ἐν Κίτῳ, πολλαὶ ἐταιραὶ εἶνε ποιητικαί. (De Gubernatis. Storia della poesia lirica).

2) Οἱ μυθικοὶ ὑπαντιμῶν ἀναφέρονται εἰς τὸν Γαλαξίαν, ἐννοούμενον ὑπὸ τῶν Ἰαπώνων ὡς ποταμὸν τοῦ οὐρανοῦ. «Πρὸς δυσμὰς τοῦ γαλαξίου, γράφει ὁ σοφὸς καθηγητὴς Severini βλέπουσιν ἐν Ὑφαντουργεῖον μετὰ τοῦ Ὑφαντοῦ αὐτοῦ Ἀστέρους πρὸς τὴν δυτικὴν ὄχθην τοῦ Ποταμοῦ καὶ εἰς τὴν θύειν τῆς Αἰρας, πρὸς ἀνατολὰς, βλέπουσιν ἕτερον Ὑφαντουργεῖον μετὰ τοῦ Ὑφαντοῦ αὐτοῦ, ἀστέρους εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην».

ἀγκαλιζώ, ἄς πέση πυκνή, πυκνή ἡ καταχνιά
καί ἄς ξαπλωθῇ εἰς ὅλο τὸ Ποτάμι τ' οὐρανοῦ,
τέσσο, ποῦ νὰ μὴ φέξῃ πιά.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ αὐτοκράτορος Οὐτα
(888-897), προκεχωρημένης οὐσης ἤδη τῆς
ἡμετέρας τῆς ἐβδόμης ἡμέρας, ἀφοῦ ματαίως ὁ
Μικάδος ἀνέμενε δπως οἱ νεαροὶ ἀξιωματικοὶ
συνθίσωσιν ἐπὶ τοῦ δοθέντος παρ' αὐτοῦ θέ-
ματος, ὁ ποιητὴς Τύμο-Νόρι τραχέως ἐδηξεν
αὐτοσχεδιάζων οὕτω :

Ἐνῶ πορεύεται ψηλαφητὰ, ψηλαφητὰ διὰ τὰ
εὖρη χαμηλὴ τινὰ διάβασιν, εἰς τὸν Ποταμὸν
τοῦ οὐρανοῦ, οὐδὲ εἰξεύρει νὰ βροθῇ εἰς αὐτὸν κο-
λυμβῶν εἶνε εἰσέτι μακρὰν τῆς ποθουμένης ὄχ-
θης, καὶ ἤδη ἐξημερώνει.

(Προσφέρει μετὰ τοῦ φύλλου μικρὰν τολύπην
μετάξῃς). Καθὼς μακρὰν ξετυλίζεται ἡ κλωστή,
ποῦ ἔλαβα ἀπὸ σὲ διὰ τὰ κάμω προσφορὰν εἰς
τοὺς οὐρανόους Ὑφάντας, ἄμποτε νὰ ἦνε ὁμοίως
μακρὰ ἡ κλωστή τῆς ζωῆς ἐκείνης, τὴν ὁποίαν
θὰ ἀπεράσωμεν ἀγαπώμενοι πάντοτε.

(Ὁ ἀποχωρισμός) Καὶ τώρα ἔχε' γεία ! Ἐνῶ
ἀκόμη δὲν ἐπάτησα τὸ μοιραῖον ρεῦμα, τὰ ἐν-
δύματά μου εἶνε βουτηγμένα εἰς τὰ δάκρυά σου
καὶ τὰ δικά μου.

Συνιεθὲν τὴν ἡμέραν.

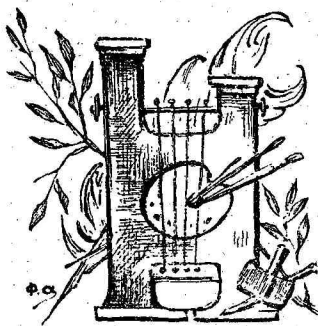
Ἀπὸ σήμερα, θρηνηντίας στοχασμὸς μου μόνον ἔνα
θὲ νὰ ἔχω, καὶ μία σκέψις θὰ ἐξουσιάζῃ μοναχῇ ;
Πότε, ἂχ, πότε θὰ γνωρίσῃ, θὲ νῆλθῃ πάλι γιὰ μένα
Ἡ ἡμέρα ἡ χθεσινή.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

Η ΡΩΣΣΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΡΩΣΣΙΚΗ ζωγραφι-
κή δὲν ἔχει ἱστο-
ρίαν ὅπως ἡ τῶν
δυτικοευρωπαϊκῶν
πεπολιτισμένων λα-
ῶν. Ἡ ἀγιογραφία,
ἥτις παρὰ
τοῖς λοιποῖς ἔθνε-
σιν ἐγείνεν ἡ μή-
τηρ τῆς ἐγκοσμίου
ζωγραφικῆς, αὐτο-

τελεστέρα καὶ ἀληθεστέρα καθισταμένη ὁ-
σημέραι, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ παύσῃ νὰ ὑπερ-
ρετῇ τὴν θρησκείαν, ἐν Ρωσσίᾳ ἔμεινε δεσμευ-
μένη διὰ δογματικῆς δυσκαμψίας ἀποκλειούσης
πᾶσαν ἀνάπτυξιν.

Μόλις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ὁ Βίκτωρ Βασ-
νέζοφ εἰς τὰς τοιχογραφίας του τοῦ Ἁγίου
Βλαδμηέρου ἐν Κιέβῳ κατάρθρωσε νὰ μεταδώσῃ
νέαν ζωὴν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ζωγραφι-
κὴν διὰ δεξιῶν καὶ εὐφυοῦς συνδυασμοῦ τῶν
ἀπαιτήσεων τῆς λειτουργικῆς τεχνοτροπίας καὶ
τῶν πραγματογραφικῶν ἀναγκῶν τῆς νεωτέρας
τέχνης. Ἄλλ' αἱ ἀπόπειραι ἄς ἦδη πρὸ αὐτοῦ

ΑΠΟΒΙΒΑΣΙΣ ΙΑΠΩΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΟ ΛΙΑΟ - ΤΟΥΝ